

Pappisvirasta erottamiseen liittyen

1. Ehtoollisyhteyden särkymisestä ja sen korjaamisesta

Kirkkolaki itse määrittää kirkon perustaksi Raamatun eli Jumalan sanan ja sitä oikein selittävät luterilaiset Tunnustuskirjat. Kirkkojärjestys on kirkkolain mukaan Raamatun ja tunnustuskirjojen alapuolella, eikä se saisi olla niiden kanssa ristiriidassa. Edellä sanotun kanssa sopuisuudesta myös pappisvala kehottaa kilvoittelemaan nimenomaan tässä: Pappi ei saa julkisesti eikä salaisesti edistää mitään, mikä on Jumalan sanan ja luterilaisen tunnustuksen vastaista.

Tämän ohjenuoran mukaisesti olemme pyrkineet toimimaan kaikessa työssämme, myös nyt esillä olevissa kiistanalaisissa kohdissa. Korostamme, ettemme ole väkivaltaisesti tai provokatiivisesti pyrkineet mihinkään pahennukseen, vaan olemme päinvastoin pyrkineet sellaista välttämään keskustelemalla avoimesti kahden kesken niistä opillisista ongelmista, jotka nyt käsiteltävissä tapauksissa ovat olleet esillä (kysymys naisten pappisvirasta sekä raamatunvastaisesti opettavien ojentamisvelvollisuuden laiminlyömisestä eli ns. tapaus Kylliäinen).

Jumalan sanan ja tunnustuskirjojemme ohjeiden mukaisesti emme ole myöskään halunneet peittää keskeisiä teologisia ristiriitoja vetämällä Herran ehtoollinen näiden ongelmien päälle ikään kuin laastariksi, tulehtuneiden ja märkivien haavojen päälle. Näin tehdessämme emme ole keksineet jotakin uutta epäkristillistä toimintatapaa, vaan pyrkineet pitäytymään ja toimimaan ristiriitatilanteissa siihen tapaan, joka Raamatussa ja luterilaisissa Tunnustuskirjoissa neuvotaan ja jota kirkon historiassa viimeisiä vuosikymmeniä lukuun ottamatta on noudatettu. Seuraavaa Jeesuksen ohjetta on sovellettu halki kirkon historian nimenomaan ehtoollisen viettoon.

”Sen tähden, jos tuot lahjaasi alttarille ja siellä muistat, että veljelläsi on jotakin sinua vastaan, niin jätä lahjasi siihen alttarin eteen, ja käy ensin sopimassa veljesi kanssa, ja tule sitten uhraamaan lahjasi.” (Matt. 5:23)

Lisäksi Tunnustuskirjoissa todetaan seuraavasti:

"Avaimet eivät kuulu kenellekään yksityiselle henkilölle vaan kirkolle. Evankeliumihan antaa seurakuntien johtajille tehtäväksi saarnata evankeliumia, antaa syntejä anteeksi ja toimittaa sakramenteja. Lisäksi se antaa tuomiovallan, nimittäin tehtävän erottaa kirkosta ne, joiden rikokset ovat julkisia, ja toisaalta päästää synneistä ne, jotka kääntyvät. Kaikki, jopa vastustajatkin myöntävät, että tämä valta on *iure divino* [jumalallisen oikeuden mukaisesti] sama kaikilla seurakunnan johtajilla, käytettiinpä heistä nimitystä kirkkoherra, presbyteri tai piispa. Varmaa on, että yleinen tuomiovalta, nimittäin valta erottaa julkisiin rikoksiin syyllistyneet kirkon yhteydestä, kuuluu kaikille paimenille." (Paavin valta ja johtoasema, 60-74, TK, 288, 292, 294)

"Krysostomos sanoo, että pappi seisoo joka päivä alttarin ääressä ja kehottaa toisia osallistumaan ehtoolliseen, mutta torjuu toiset." (CA XXIV, 36, TK 66)

Tästä näkökulmasta katsottuna langetettu tuomio pappisvirasta pidättäminen kolmeksi kuukaudeksi tuntuu käsittämättömältä ja epäkristilliseltä:

Pappisvalan mukaisesti ja sen puolesta kilvoitteleminen voidaan siis palkita Suomen evankelisluterilaisessa kirkossa pappisvirasta erottamisella.

Edellä olevan kanssa ristiriitaisesti Oulun tuomiokapituli perustelee päätöstään seuraavasti:

”Kirkkojärjestyksen säännös, jonka mukaan ehtoolliseen saa osallistua jokainen konfirmoitu kirkon jäsen, ei ole joustava vaan ehdoton oikeusnormi. Se velvoittaa pappia antamaan ehtoollisen jokaiselle sitä pyytävälle. Kirkkolaissa tai -järjestyksessä ei ole säännöstä papin oikeudesta evätä ehtoollista, joten papilla ei ole oikeutta arvioida ehtoollisvieraan kelvollisuutta opin puhtauden tai vaelluksen nuhteettomuuden perusteella. Ehtoollisen hengellisen tarpeellisuuden arviointi ei myöskään kuulu toimitusta suorittavalle papille. Kirkon jäsenten välistä ehtoollisyhteyttä pappi ei saa yksipuolisesti katkaista, eikä hänellä siten ole oikeutta evätä ehtoollista omien tulkintojen mukaan. Osallistumisoikeuden harkinta kuuluu ehtoollisvieraalle itselleen.”

Erottamispäätöksen perusteluksi edellä olevassa sitaatissa Herran pyhästä ehtoollisesta tehdään lähes marjastukseen verrattava jokamiehenoikeus. Oulun tuomiokapitulin ehtoolliskäytäntöön liittyvä perustelu ja tulkinta on sekä Raamatun että luterilaisen tunnustuksen vastainen. Kyseisen tulkinnan jäädessä voimaan ja levitessä kirkkomme ei voi olla turmelematta identiteettiään kristillisenä kirkkona merkittäväällä ja tuhoisalla tavalla. Siksi vetoamme kirkon johtoon, että se perustelisi päätöksensä Raamatulla ja luterilaisella tunnustuksella ja noudattaisi oppipohjaansa myös käytännössä.

2. Ehtoollisen viettäminen ns. kotikirkossa

Mitä taas tulee syytökseen ehtoollisen viettämisestä ns. kotikirkossa, viittaamme tuomiokapitulille annettuun selvitykseen, jossa todetaan seuraavasti:

”Pohjolan mukaan yksipappisessa Rengon seurakunnassa tilanne kärjistyi noin kaksi vuotta sitten, kun seurakuntaan valittiin naiskirkkoherra. Monet seurakunnan jäsenet ja luottamushenkilöt eivät ole hyväksyneet uutta virkaratkaisua kirkossamme. Näin he tässä uudessa tilanteessa kokivat suurta kodittomuutta omassa seurakunnassaan. Tässä kriisitilanteessa Pohjolaan oltiin yhteydessä ja häntä pyydettiin tulemaan pitämään kotiseuroja. Tähän hengelliseen avunpyyntöön hän ei voinut olla vastaamatta. Koska jotkut seurakuntalaiset omantuntonsa tähden olivat joutuneet vetäytymään pois seurakuntansa messuista, he toivoivat Pohjolan voivan jakaa heille ehtoollista. Nämä seurakuntalaiset, joista osa kuuluu seurakuntaneuvostoon, ovat useaan otteeseen pyytäneet saada kirkkoa käyttöön, jotta siellä voitaisiin viettää säännöllisesti vanhan virkajärjestyksen mukaisia messuja, mutta siihen ei ole suostuttu. Tästä syystä Pohjola on ollut erään naishenkilön kotona mukana toimittamassa hyvän luterilaisen järjestyksen mukaan Herran Pyhän Ehtoollisen viettoa noin kerran kuukaudessa. Pohjola katsoo, että hän ei ole voinut jättää pyytäjiä ilman kristityn matkaevästä.”